

[Søren Olesen.]

kalde det en slags termostat, en indretning, som skal regulere de forskellige økonomiske kræfter, så at de kommer til at trække på samme hammel. Nu har det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard prøvet i den senere tid at være en sådan termostat, der ville regulere til de forskellige sider, og jeg kan godt forstå, at han er ved at blive ked af denne stilling, for den medfører jo et vist ansvar. På tilsvarende måde går det, når staten overtager ansvaret for erhvervslivet, vil regulere det og vil fastsætte faste valutakurser; så får den skyld for valutamisøren, hvis der er en sådan. Nu er der at bemærke hertil, at staten ikke kan skaffe sig fremmed valuta, ikke en rød øre, uden at købe den eller ved med magt at tage den fra erhvervene. Derfor synes jeg, det ville være rigtigt, om staten bare sagde: hvis I mangler fremmed valuta, må eksport-erhvervene skaffe den.

Det kan ikke være statens opgave at skaffe fremmed valuta tilveje, men naturligvis, når den påtager sig at regulere erhvervslivet og holde faste valutakurser, får den også skyld for de ulykker, der kommer; så vil man fra anden side give regeringen skylden for, at der ikke er balance i valutakassen, og sige, at det er regeringen, der har brugt valutaen — hvad det selvfølgelig også kan være i nogle tilfælde. Men som sagt, jeg synes, regeringen burde fralægge sig det ansvar ved at overlade tingene til erhvervene.

På samme måde vil det gå, når nu det radikale venstre vil påtage sig en vis regulering og være en sådan termostat her i den økonomiske politik, så jeg kan godt forstå, at det tidspunkt nærmer sig, da man ønsker at kunne lægge det ansvar over på en mere uangribelig institution, og jeg kan også godt forstå, at regeringen ikke har noget imod at finde en sådan afleder.

Om udvalget kan finde ud af at stille et sådant apparat på benene, ved jeg ikke, jeg vil i hvert fald stille mig meget tvivlende overfor det. Skal det føre videre ind i planøkonomien, tror jeg slet ikke, man når det, man tilsigter, men som sagt, hvis man ønsker det, synes vi ikke, at vi vil sætte os imod, at man nedsætter et sådant udvalg, selvom vi har meget lidt tiltro til, at der vil komme noget positivt ud af det.

Med hensyn til sammensætningen af udvalget vil jeg give det råd, at man ikke skal begynde at udvide det, for så bliver der vist ingen ende på alle de forskellige, der vil repræsenteres deri. Nej, man skulle snarere indskrænke udvalget, ellers bliver det altfor omfattende, og så bliver det i alt fald ikke færdigt indenfor den tidsfrist, der er sat.

Det, vi ønsker man skal gøre i den øjeblikkelige situation, og som man ikke kan vente med, til udvalget har afgivet betænkning, er, at man skal gå videre ad liberaliseringens vej, der alene kan hjælpe til at holde spekulationen herhjemme i skak, og som kan medvirke til den regulering af priserne, som man i øjeblikket mener der tiltrænges, og derved bringe den balance, som man ønsker at opnå.

Finansministeren (Kampmann): Når jeg tager ordet igen, er det for at afvise den opfattelse, som det ærede medlem hr. Søren Olesen — jeg tror også det ærede medlem hr. Foss og vel også det ærede medlem hr. Martin — var inde på, at det, at regeringen gik ind for nedsættelsen af dette udvalg, kunne tages som udtryk for, at ansvaret for den økonomiske politik kunne lægges over på et sådant udvalg. Det er der naturligvis ikke på nogen måde tale om. Jeg tror heller ikke, forslagsstillerne har tænkt sig dette.

Jeg forstår iøvrigt på de supplerende bemærkninger, som det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard fremsatte, at den fremgangsmåde, man har anvendt i Sverige, kunne danne forbillede for, hvad vi skal gøre herhjemme. Jeg mener derfor, det kan være berettiget at oplyse, at Sverige er begyndt for flere år tilbage. Dèr har man ikke sat økonomer som kardinaler i et indelukke, men man har sat dem hen en for en og ladet dem udarbejde tykke beretninger om forskellige sider af den økonomiske politik. Der er kommet to bøger, en om udenrigshandelens politik af Bengt Metelius og en om finanspolitikken, forresten af en dansker, Bent Hansen.

Jeg har i sommer læst begge bøgerne, men kan i og for sig ikke tilråde mange af de ærede medlemmer at gøre det samme, for de er særdeles svære at sætte sig ind i. Jeg har forstået, at man i Sverige venter flere